

Tuomarointiin ryhtiä – syötöt ja käytös erityistarkkailuun

Suomen Pöytätennisliitto on alkavalla kaudella panostamassa ylituomarien ja tuomarien koulutukseen. Tuomarointi on viime vuosien varrella hiipumassa yhä lepsumpaan suuntaan. Liiton tarkoituksena on oikaista toimintaa oikealle uralle koulutuksin ja tietoiskuin. Tämä kirjoitus on ensimmäinen tietoisku jonka toivotaan rohkaisevan seuroja panostamaan sarjaotteluissa ja kilpailuissa tuomariena toimivia myös oikeasti tuomitsemaan otteluita ja puuttumaan sääntörikkomuksiin pelkän lappujen kääntelyn sijaan.

Syöttöjen oikeellisuus

Ottelussa vain ja ainoastaan tuomari päättää syöttöjen oikeellisuudesta. Pelaaja, tai hänen taustajoukkonsa, voi myös huomauttaa vastustajansa vääristä syötöistä tuomarille. Tuomari kuitenkin tekee aina kaikki päätökset. Tuomarin tulisi olla erityisen tarkkaavainen virheiden huomaamiseksi heti ottelun alkuvaiheessa. Jos tuomari puuttuu väriin syöttöihin aikaisin, niin pelaaja yrittää todennäköisesti jatkossa syöttää paremmin tietäen tuomarin tarkkailevan syöttöjen oikeellisuutta. Jos väärään syöttöön ei puututa heti alussa niin pelaajalla on taipumusta jatkaa väriä syöttöjään. Ratkaisuerän tilanteessa 10-10 on tuomarin käytännössä mahdotonta puuttua koko pelin ajan syötettyyn väärään syöttöön. Ennenkaikkea tuomaroinnissa tarvitaan rohkeutta puuttua vähintään varoituksella tai huomautuksella heti ensimmäiseen väärään syöttöön. Väriiden syöttöjen jatkuessa tuomarin tulee myös uskaltaa tuomita piste vastustajalle.

Tuomarin tuomitessa väärän syötön, asiasta ei ruveta neuvottelemaan. Jos tuomari näkee sääntörikkomuksen niin sitten päätös on tehty. Jos tuomari ei ole syötön oikeellisuudesta täysin varma niin hänen tulee tuomita ”let” eli silloin syöttö uusitaan. Tässä vaiheessa tuomarin on myös annettava pelaajalle palaute miksi syöttö oli hänen mielestään väärä. Jos sääntöjen rajamailla toimiminen jatkuu niin tuomarin tulee tuomita vastustajalle suora piste jokaisesta väärästä syötöstä. Harkinnan mukaan tapauskohtaisesti tuomarilla on mahdollisuus antaa pelaajalle vain varoitus tai huomautus toisenlaisesta väärästä syötöstä. Jos ensin on esimerkiksi varoitettu liian matalasta heitosta voi tuomari harkintansa mukaan antaa pelaajalle toisen varoituksen pöydän päältä syöttämisestä. Tämä toimintatapa voi olla hyvä esimerkiksi pikkujunioreiden tai aloittelevien pelaajien ottelussa.

On pelaajan vastuulla syöttää niin että tuomari on tyytyväinen syötön oikeellisuuteen!

Puuttuminen syöttöihin näin:

- Jos tuomari ei ole täysin varma syötön laillisuudesta, hänen tulee tuomita ”let” eli syöttö uusitaan
  - Tässä tapauksessa tuomarin tulee myös antaa pelaajalle palaute mikä syötössä oli väärin
- Toisen kerran tapahtuvasta mistä tahansa syöttöön liittyvästä virheestä huudetaan ”fault” ja annetaan piste vastustajalle
- Jos tuomari on varma siitä että syöttö on virheellinen niin tuomitaan suoraan ”fault” eli annetaan piste vastustajalle

Yleisimmät syöttövirheet

- Käsi käy pöydän alapuolella heitettäessä palloa ilmaan
- Syöttäjä lyö nousevaan palloon
- Syötetään suoraan kädestä ilman tarvittavaa 16cm heittokorkeutta
- Pelaaja pompottelee palloa pöytään kämmen alaspäin ja sitten yhtäkkiä syöttää
- Käsi ei pysähdy ennen syöttöä syötön alkamisen merkiksi
- Palloa ei heitetä tarpeeksi pystysuoraan, vaan alle 45 asteen kulmassa
- Kämmen on niin kourussa, että pallo jää piiloon
- Pallo heitetään ilmaan sormista, ei avoimelta kämmeneltä
- Syötetään suoraan liikkeestä
- Syöttö alkaa, tai palloon osutaan pöydän päältä
- Pelaaja, tai joku osa pelaajan vaatuksesta, peittää näkyvyyden palloon jossain vaiheessa syöttöä, tyypillisesti tämä on vapaa käsi, pää tai olkapää

Käytösrikkeet

Syöttövirheistä ei pelaajille näytetä keltaisia tai punaisia kortteja, käytösrikkeistä puolestaan näytetään. Tuomarin on näytettävä pelaajalle keltaista korttia esim. äänekkäästä kiroilusta. Ensimmäisestä tapahtuneesta kiroilusta tuomarin tulee kehottaa pelaajaa lopettamaan kiroilu. Jos kiroilu jatkuu niin sitten annetaan keltainen kortti. On toki myös muitakin syitä näyttää pelaajalle keltaista korttia kuten mailalla pöytään lyöminen, väliaitojen potkiminen, pöydän potkiminen ym. muu huono käytös. Jos ottelu on televisioitu (huomaa että myös YouTuben Pingis-TV on tällöinen) niin kiroilusta voi antaa suoran keltaisen kortin.

Mikäli huono käytös jatkuu, niin sen jälkeen tuomari näyttää keltaista ja punaista korttia samaan aikaan. Tällöin pelaaja vastustajalle käännetään yksi piste. Sen jälkeen uusiutuvasta huonosta käytöksestä tuomari näyttää uudelleen keltaista ja punaista korttia. Tällöin pelaajan vastustajalle käännetään kaksi pistettä. Tässä vaiheessa ylituomarin olisi hyvä tulla paikalle, sillä huonon käytöksen jatkuessa ylituomari normaalisti sulkee pelaajan pois joko yksittäisestä ottelusta, yksittäisestä luokasta tai koko kilpailusta. Tästä päättää ylituomari eikä tuomari.

Suomessa ei ole näihin yllämainittuihin asioihin paljoa puututtu, korkeintaan Finlandia Openissa hieman. Nyt kun linjaa ensi kaudelle muutetaan niin on odotettavissa että pelaajat voivat olla hämmästyneitä ja tyytymättömiä. Tämä on kulttuurin muutokseen liittyviä asioita. SPTL:n nettisivuille on tulossa ennen kauden 2017-2018 alkua artikkeli tuomaroinnin linjauksista. Jatkossa tuomareita kehoitetaan todella tuomitsemaan otteluita, eli valvomaan että ottelu sujuu sääntöjen mukaisesti. Syksyllä ei saa tulla yllätyksenä kenellekään että linjaus tulee muuttumaan. Vastuu tiedon kulkemisesta pelaajille on seurojen ja sarjajoukkueiden yhteyshenkilöillä sekä kaikilla kilpailujen järjestäjillä. Ylituomareiden tulee myös olla ajan tasalla ja kiinnittää huomiota näihin asioihin.

Teemu Oinas, konsultaatioapuna jutussa on käytetty Arto Luukkaista ja Asko Rasista